

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov **1/ J. L.**, bývajúceho v R.R., **2/ A. L.**, bývajúcej v R.R., **3/ Ľ. K.**, bývajúcej v R.R., zastúpených JUDr. Ing. V. K., advokátkou so sídlom v T., proti odporcom **1/ Ing. I. Š.**, bývajúcemu v R.R., **2/ Ing. E. Š.**, bývajúcej v R.R., **3/ P. B.**, bývajúcemu v R.R., **4/ E. B.**, bývajúcej v R.R., **o určenie, že odporcovia 1/ až 4/ nie sú spoluvlastníkmi nehnuteľností**, vedenej na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 4 C 133/2010, o dovolaní navrhovateľov 1/ až 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 23. augusta 2012 sp. zn. 19 Co 293/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Odporcom 1/ až 4/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bánovce nad Bebravou rozsudkom z 22. júla 2011 č.k. 4 C 133/2010-80 zamietol návrh, ktorým sa navrhovatelia domáhali určenia, že odporcovia 1/ až 4/ nie sú (v podieloch špecifikovaných v návrhu) spoluvlastníkmi nehnuteľností v katastrálnom území R., ktoré sú zapísané na listoch vlastníctva č. X., X., X. a X.; rozhodol tiež o náhrade trov konania. V odôvodnení uviedol, že návrh zamietol preto, lebo navrhovatelia neosvedčili ich naliehavý právny záujem na požadovanom určení, a tiež preto, lebo za odporcov neoznačili všetky osoby, ktoré sú vedené v katastri nehnuteľností ako spoluvlastníci sporných nehnuteľností. Poukázal na to, že navrhovatelia svoj naliehavý právny záujem odôvodňovali tým, že pokiaľ bude vydané nimi navrhované rozhodnutie, môže byť podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľnosti tak, že odporcovia 1/ až 4/ nebudú vedení ako podieloví spoluvlastníci. Procesnú prípustnosť ich určovacieho návrhu vyvodzovali tiež z toho, že bez požadovaného určenia bude ďalej ohrozené ich právo ako menšinových spoluvlastníkov, navrhované rozhodnutie priaznivo ovplyvní ich právne postavenie a odstráni

pretrvávajúcu neistotu v právnych vzťahov k sporným nehnuteľnostiam. Súd prvého stupňa na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že predmetná argumentácia navrhovateľov neobstoí. Poukázal na to, že navrhovateľov zaťažuje dôkazné bremeno v povinnosti preukázať, že na určení práva alebo právneho vzťahu v čase rozhodovaní súdu majú naliehavý právny záujem (§ 80 písm. c/ O.s.p.). Podľa názoru súdu by sa v prípade vyhovenia návrhu nič nezmenilo na právnom postavení navrhovateľov, lebo by naďalej v nezmenenom rozsahu zostali spoluvlastníkmi sporných nehnuteľností a nedosiahli by zápis (spolu)vlastníctva v katastri. Navrhovatelia v čase rozhodovania nepreukázali, že majú právny vzťah k sporným podielom na nehnuteľnostiach (podielom odporcov) a ani z ich vyjadrení nevyplývalo, že by mali záujem o tieto podiely. So zreteľom na nepreukázanie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení súd nepovažoval za potrebné vykonať ďalšie dokazovanie navrhnuté účastníkmi konania a návrh zamietol. O náhrade trov rozhodol podľa ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie navrhovateľov Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 23. augusta 2012 sp. zn. 19 Co 293/2011 napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.). V odôvodnení uviedol, že preskúmal všetky odvolacie námietky navrhovateľov a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Konštatoval, že tieto námietky sú totožné s námietkami, ktoré boli z ich strany uplatnené už pred súdom prvého stupňa a nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok iné rozhodnutie vo veci. Odvolací súd si ako správne osvojil dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na ne odkázal (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Na doplnenie správnosti dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa podal bližší výklad ustanovenia § 80 písm. c/ O.s.p. a konštatoval, že v preskúmvanej veci požadované určení vo svojich dôsledkoch nerieši sporný právny vzťah účastníkov konania a ani rozsudok, ktorým by bolo vyhovené podanému návrhu, nemôže vnieť istotu do tohto právneho vzťahu. Pokiaľ by bolo návrhu vyhovené, rozsudok súdu by nezmenil právne postavenie navrhovateľov. Vyhovením návrhu by sa postavenie navrhovateľov nezlepšilo, naďalej by zostali podielovými spoluvlastníkmi s tými istými spoluvlastníckymi podielmi. Odvolací súd z týchto dôvodov rozsudok prvostupňového súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil. Dodal, že podľa jeho názoru – vzhľadom na procesnú neprípustnosť navrhovateľmi podaného určovacieho návrhu – nebolo potrebné pristúpiť v odvolacom konaní k posúdeniu správnosti napadnutého rozsudku v otázke týkajúcej sa okruhu účastníkov konania. Z toho istého dôvodu nepristúpil k posúdeniu návrhu ani

z hľadiska opodstatnenosti v ňom obsiahnutých tvrdení navrhovateľov. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali navrhovatelia dovolanie, v ktorom namietli, že v konaní na súdoch nižších stupňov došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. (nesprávnym procesným postupom súdov im bola odňatá možnosť konať) a tiež v § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (inej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci) a, napokon, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). K namietanej procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. došlo podľa ich názoru tým, že napadnuté rozhodnutie nie je dostatočne preskúmateľné a súdy svoje rozhodnutia založili na nesprávnom závere o tom, že nepreukázali naliehavý právny záujem na nimi požadovanom určení (§ 80 písm. c/ O.s.p.). Dovolatelia osobitne poukázali na to, že odvolací súd nepovažoval za potrebné oboznámiť sa bližšie s vecnou stránkou ich návrhu a vyslovili presvedčenie, že zamietnutím ich návrhu bez dostatočného poznania skutkových a právnych argumentov v ňom obsiahnutých došlo k zásahu do ich práva na spravodlivé súdne konanie. Pritom ich naliehavý právny záujem na požadovanom určení zreteľne vyplýval z toho, že od výsledku konania v danej veci závisí ich právne postavenie ako menšinových spoluvlastníkov sporných nehnuteľností, ďalej ako osôb, do práv ktorých odporcovia neoprávnene zasahujú a napokon tiež ako osôb, ktoré sú účastníkmi ďalších konaní (o dedičstve, o povolenie návrhu na vklad do katastra a o určenie vlastníctva). Súdy tým, že nepristúpili k náležitému posúdeniu vecných argumentov a tvrdení obsiahnutých v návrhu (ktoré preukazovali, že odporcovia v žiadnom prípade nemohli nadobudnúť ich spoluvlastnícke podiely právnym titulom vydržania v zmysle § 134 Občianskeho zákonníka), nemali dostatočný podklad pre vecne správne vyhodnotenie právnej situácie navrhovateľov, a preto ani nemohli dostatočne zvážiť, či navrhované určenie vnesie alebo nevnesie istotu do právneho vzťahu účastníkov konania. Zo strany súdov bolo úplne ignorované, že iba „uvoľnený“ spoluvlastnícky podiel môže byť predmetom konania o dedičstva a len v dôsledku jeho „uvoľnenia“ môže byť pokračované v prerušenom katastrálnom konaní. Podľa presvedčenia dovolateľov iba po úplnom objasnení a dôslednom oboznámení sa s vecou mohli súdy správne posúdiť, či podaný návrh zodpovedá záujmom navrhovateľov. V súvislosti s tým uviedli, že odporcovia sa v inom súdnom konaní (vedenom na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 5 C 54/2009) usilujú získať ich spoluvlastnícke podiely, pričom zneužívajú práve svoje postavenie väčšinových spoluvlastníkov. Podľa názoru dovolateľov je preukázateľné, že

vydaným rozsudkom by sa zmenilo postavenie navrhovateľov a títo by mohli realizovať výkon práva prislúchajúceho im zo zákona. V ďalšom navrhovateľa uviedli, že závery súdov týkajúce sa okruhu účastníkov predmetného konania nemajú oporu v judikatúre [poukázali na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len („najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 27/2005 a 3 Cdo 51/2009)]. Z týchto dôvodov uzavreli, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný, nepresvedčivý, nevyporiadava sa s argumentáciou navrhovateľov, spočíva na neúplných skutkových zisteniach a nesprávnych právnych záveroch. Žiadali, aby dovolací súd tento rozsudok a tiež ním potvrdený rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporcovia 1/ a 2/ sa k dovolaniu písomne nevyjadrili. Odporcovia 3/ a 4/ žiadali dovolanie „zamietnuť“.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa dovolací súd odchýlil

od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Prípustnosť dovolania navrhovateľov z uvedených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva. Napadnutý nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd v tejto veci nevyslovil záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku, ktorý nemá znaky rozsudku uvedeného v ustanovení § 238 ods. 3 O.s.p.

Vzhľadom na § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. a tiež obsah dovolania najvyšší súd pristúpil aj k posúdeniu, či žalovanou podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba uviesť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je predmet konania významný, preto ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999 a R 34/1995). Rovnako ale treba uviesť, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nezakladá samo tvrdenie účastníka (resp. jeho subjektívny názor) o existencii niektorej z predmetných procesných väd; rozhodujúcim je výlučne iba záver (zistenie) dovolacieho súdu, že k vade tejto povahy skutočne došlo.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. navrhovatelia nenamietali a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť ich dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

1. Navrhovatelia tvrdia, že v predmetnom konaní došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 237 písm. c/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv – vid' napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, (§ 123 O.s.p.), byť predvolaní na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

1.1. Navrhovatelia zastávajú názor, že súdy im odňali možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že nesprávne posúdili ich návrh z hľadiska preukázania naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p.

Dovolatelia súdom vytýkajú, že dostatočne nevyhodnotili okolnosti, na podklade ktorých osvedčovali ich naliehavý právny záujem (tvrdili, že navrhovatelia sú menšinoví spoluvlastníci a odporcovia zneužívajú postavenie väčšinových spoluvlastníkov, svojvoľne dali vyhotoviť geometrický plán, nakladajú so spornými nehnuteľnosťami v rozpore so zákonom, porušujú práva ostatných spoluvlastníkov, zápis ich spoluvlastníctva v katastri dosiahli v rozpore so zákonom, nenadobudli sporné spoluvlastnícke podiely v zmysle osvedčenia notára o vydržaní podľa § 134 Občianskeho zákonníka, požadovaným určením sa zmení situácia v ich prospech a umožní presadenie ich záujmov v súbežne prebiehajúcich konaniach o dedičstve a o povolenie vkladu do katastra nehnuteľností).

Dovolací súd so zreteľom na túto námietku navrhovateľov uvádza, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať (vo význame znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania) do súvislosti iba s faktickou činnosťou súdu (s jeho procesným postupom v konaní, so samou procedúrou prejednávania veci súdom), teda nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Súd právnym posúdením veci, ktoré spočíva v aplikácii hmotnoprávneho alebo procesného predpisu na zistený skutkový stav, a ktoré je vyjadrené vo finálnom produkte občianskeho súdneho konania – v meritórnom rozhodnutí, účastníkovi tohto konania vo všeobecnosti neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv (viď R 54/2012, R 43/2003, ako aj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je v rozhodovacej praxi senátov najvyššieho súdu všeobecne považované (iba) za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov samo o sebe nezakladá zmatečnosť rozhodnutia a procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Záver súdu, že navrhovatelia osvedčili alebo neosvedčili naliehavý právny záujem na nimi požadovanom určení (§ 80 písm. f/ O.s.p.), je súčasťou myšlienkového procesu súdu, pri ktorom zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu; je výsledkom (zavíšením) tohto procesu. Aj tento záver je teda situovaný do rámca právneho posúdenia veci. Výklad dovolacieho súdu, ktorý je podaný v predchádzajúcom odseku, opodstatňuje preto rovnako v prejednávanej veci záver, že ani v prípade opodstatnenosti predmetnej námietky navrhovateľov by namietaná nesprávnosť nemohla viesť k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Len ako poznámku k námietke navrhovateľov o odňatí možnosti pred súdom konať nesprávnym posúdením otázky existencie naliehavého právneho záujmu v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. dovolací súd uvádza, že právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti určovacieho návrhu podľa tohto ustanovenia, musí mať určitú relevanciu, významovú zásadnosť a istú nástojčivosť a neodkladnosť. Zákon vyžaduje, aby tento právny záujem bol naliehavý v tom zmysle, že navrhovateľ v danom právnom vzťahu môže dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov práve navrhovaným určením. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide zo strany súdu

o posúdenie, či podaný určovací návrh je vhodný, účinný a správne zvolený procesný nástroj ochrany navrhovateľovho práva. Súd pri tom medziiným skúma, či sa ním môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva (akési „čiasťkové“) konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné alebo ďalšie súdne konanie. Nejde teda o samotný určovací návrh, ale o to, akého určenia sa ním navrhovateľ domáha a z akých právnych pomerov vychádza. Vo všeobecnosti platí, že pozitívne určenie (existencie) vlastníckeho práva má prednosť pred negatívnym určením (neexistencie) vlastníctva, lebo z negatívneho určenia nevyplýva jasne a jednoznačne, kto je skutočným vlastníkom (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 13/2006 a 3 Cdo 240/2006). V prospech pozitívneho určenia vlastníctva nehnuteľností, ktoré de facto dáva zároveň odpoveď na otázku, kto vlastníkom nehnuteľnosti nie je, vyznieva tiež požiadavka určitosti vlastníckych práv a spoľahlivosti ich evidencie v katastri nehnuteľností. Vzhľadom na dovolaciu argumentáciu navrhovateľov najvyšší súd dodáva, že ak navrhovateľ naliehavý právny záujem neosvedčí, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie návrhu; to znamená, že návrh v takom prípade zamietne ako neprípustný bez skúmania jeho vecnej stránky (viď rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 3 Cdo 98/2004, 1 Cdo 91/2006, 3 Cdo 240/2006, 1 Cdo 13/2010, 3 Cdo 56/2011). Najvyšší súd dodáva, že aj Ústavný súd Slovenskej republiky zastáva názor, že ak všeobecný súd dospeje k záveru, podľa ktorého naliehavý právny záujem nie je daný, vecnou stránkou podaného určovacieho návrhu sa už ďalej nezaoberá (II. ÚS 137/08).

Dovolací súd na záver tejto časti odôvodnenia opakuje, že i keby (prípadne) bol nesprávny záver súdov, že navrhovatelia neosvedčili ich naliehavý právny záujem na požadovanom určení v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. (správnosť právneho posúdenia tejto otázky nebola v dovolacom konaní skúmaná), dovolateľmi vytýkaná okolnosť by nezakladala procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., a teda ani prípustnosť ich dovolania podľa tohto ustanovenia.

1.2. Existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. vyvodzujú navrhovatelia tiež z toho, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je (podľa ich názoru) nepreskúmateľný.

Na základe uznesenia občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu bol v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „zbierka“) ako

judikát R 111/1998 uverejnený rozsudok najvyššieho súdu z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997, z ktorého vyplýva, že „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu je názor zaujatý v uvedenom judikáte plne opodstatnený aj v prejednávanej veci a nie je dôvod odkloniť sa od tohto názoru. Senát najvyššieho súdu, ktorý rozhoduje v tejto veci, pri doterajšom rozhodovaní dosiaľ nikdy (v žiadnej ním prejednávanej veci) nepovažoval uvedený judikát za „prekonaný“ a vždy dôsledne a bezvýnimočne zastával názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladá (len) tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., nie však procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 249/2008, 3 Cdo 290/2009, 3 Cdo 138/2010, 3 Cdo 49/2011, 3 Cdo 165/2011, 3 Cdo 84/2012, 3 Cdo 49/2013).). Právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu nižšieho stupňa ako dôvodu zakladajúceho (len) tzv. inú vadu konania pritom vyplýva tiež z rozhodnutí ďalších senátov najvyššieho súdu (porovnaj napríklad sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 1 Cdo 181/2010, 2 M Cdo 18/2008, 2 Cdo 83/2010, 4 Cdo 310/2009, 5 Cdo 290/2008, 5 Cdo 216/2010, 6 Cdo 25/2012, 7 Cdo 52/2011 a 7 Cdo 109/2011).

Rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 uviedol, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“. Pre úplnosť – na doloženie pretrvávajúcej aktuálnosti právnych záverov najvyššieho súdu zaujatých v preskúmvanej veci – dovolací súd uvádza, že ústavný súd uznesením z 22. januára 2014 sp. zn. I. ÚS 14/2014 odmietol sťažnosť proti rozhodnutiu najvyššieho súdu z 10. januára 2013 sp. zn. 3 Cdo 74/2012 (založenému aj na závere, že nepreskúmateľnosť nezakladá procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.) s tým, že „nezistil žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné toto rozhodnutie označiť za nezlučiteľné s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou ustanovenými princípmi súdneho rozhodovania“.

2. Dovolatelia namietajú aj existenciu tzv. inej (v § 237 O.s.p. neuvedenej) procesnej vady majúcej za následok nesprávne rozhodnutie veci. Dovolací súd preto poznamenáva, že

procesná vada tejto povahy je síce relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), prípustnosť dovolania ale nezakladá; so zreteľom na obsah dovolania uvádza nasledovné:

Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 99/2011, 2 Cdo 141/2012, 3 Cdo 2012/2012, 4 Cdo 125/2012, 5 Cdo 251/2012, 6 Cdo 36/2011 a 7 Cdo 34/2011).

Nevykonanie určitého dôkazu (nevyhovenie návrhu účastníka, aby súd vykonal ten – ktorý dôkaz) môže mať za následok neúplnosť skutkových zistení vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia, nie však procesnú vadu zakladajúcu prípustnosť dovolania (viď R 37/1993). Zo samej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonala všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nemožno vyvodit', že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné (viď R 125/1999, R 6/2000).

V prípade neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania (viď viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012).

Ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, to ale samo o sebe nezakladá prípustnosť dovolania (porovnaj napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

3. V dovolaní sa namieta aj nesprávnosť právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením, ako už bolo uvedené vyššie (viď 1.1.), je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval

alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Keďže navrhovatelia tento dovolací dôvod uplatnili v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnuté rozhodnutie posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

4. Vzhľadom na to, že v konaní nedošlo k procesnej vade namietanej navrhovateľmi (§ 237 písm. f/ O.s.p.) ani k iným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. a prípustnosť ich dovolania nevyplýva ani z § 238 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie navrhovateľov podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešným odporcom vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľom, ktorí úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal odporcom náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodali návrh na jej priznanie (§ 243b ods. 5 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. februára 2014

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková